

Bruksela, 30 czerwca 2026 r.
(OR. en)

11344/26

ESE 1

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 30 czerwca 2026 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2026) 324 final

Dotyczy: SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY
Dwudzieste drugie sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2025 r.

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 324 final.

Załącznik: COM(2026) 324 final

Bruksela, dnia 30.6.2026 r.
COM(2026) 324 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Dwudzieste drugie sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2025 r.

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Dwudzieste drugie sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2025 r.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 866/2004 w sprawie systemu na podstawie art. 2 Protokołu 10 do Aktu Przystąpienia¹ („rozporządzenie w sprawie zielonej linii”) weszło w życie 1 maja 2004 r. Rozporządzenie to określa, na jakich warunkach przepisy prawa UE stosuje się do przepływu osób, towarów i usług przez linię oddzielającą obszary Republiki Cypryjskiej, na których faktyczną kontrolę sprawuje rząd Republiki Cypryjskiej, od tych, na których nie sprawuje on takiej kontroli. Aby zapewnić skuteczność tych przepisów, ich stosowanie rozszerzono również na obszar graniczny między obszarami Republiki Cypryjskiej, na których rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje faktycznej kontroli, oraz na teren wschodniej strefy suwerennej Zjednoczonego Królestwa („wschodnia strefa suwerenna”)².

Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

W 2025 r. Komisja prowadziła konstruktywny dialog dotyczący wdrażania rozporządzenia z odpowiednimi władzami Republiki Cypryjskiej i administracją strefy suwerennej. Prowadziła ona również konstruktywny dialog z Izbą Handlową Turków Cypryjskich.

1. RUCH OSOBOWY

1.1. Przekraczanie linii na uznanych przejściach granicznych

Przedmiotowe rozporządzenie zapewnia ramy prawne dla przekraczania zielonej linii („linia”) przez Cypryjczyków, innych obywateli UE oraz obywateli państw trzecich na uznanych przejściach granicznych. W 2025 r. liczba przypadków przekroczenia granicy przez Greków cypryjskich i Turków cypryjskich wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim.

Według danych policji Republiki Cypryjskiej w okresie sprawozdawczym zarejestrowano 1 453 135 przypadków przekroczenia granicy przez Greków cypryjskich (poprzednio 1 346 121) i 833 786 przypadków przekroczenia granicy przez pojazdy należące do Greków cypryjskich z obszarów Republiki Cypryjskiej znajdujących się pod faktyczną kontrolą rządu Republiki Cypryjskiej na obszary Republiki Cypryjskiej nieznajdujące się pod taką kontrolą (poprzednio 822 443). W tym samym okresie zarejestrowano 1 983 610 przypadków przekroczenia granicy w drugą stronę przez Turków cypryjskich (poprzednio 1 814 647) oraz 748 061 przypadków przekroczenia granicy (poprzednio 705 532) przez pojazdy należące do Turków cypryjskich³. Republika Cypryjska poinformowała, że z powodu problemów technicznych w okresie od stycznia do marca dane dotyczące przypadków przekroczenia granicy przez pojazdy nie były w pełni dokładne.

Wzrosła również liczba obywateli UE (innych niż Cypryjczycy) oraz obywateli państw trzecich przekraczających linię. W okresie sprawozdawczym linię przekroczyło w obu kierunkach 2 053

1 Dz.U. L 161 z 30.4.2004, s. 128, ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (UE) nr 685/2013 z dnia 15 lipca 2013 r. (Dz.U. L 196 z 19.7.2013, s. 1).

2 Zob. Protokół dotyczący stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa na Cyprze do Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej.

3 Władze Republiki Cypryjskiej nie prowadzą ewidencji odnośnie do liczby Greków cypryjskich powracających na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu ani liczby Turków cypryjskich powracających na tereny północnej części Cypru.

958 (poprzednio 1 777 946) obywateli Unii (innych niż Cypryjczycy) oraz obywateli państw trzecich.

Dane te nie obejmują osób i pojazdów przekraczających linię z terenów północnej części Cypru na przejściach granicznych w Pergamos i Strovilii, które podlegają administracji wschodniej strefy suwerennej. W odniesieniu do tych przejść administracja wschodniej strefy suwerennej poinformowała, że 594 172 Greków cypryjskich (poprzednio: 687 007) oraz 385 347 pojazdów należących do Greków cypryjskich (poprzednio: 428 204) przeszło na teren północnej części Cypru. Jednocześnie w drugą stronę linię przekroczyło 747 130 Turków cypryjskich (poprzednio 708 810) oraz 405 977 pojazdów należących do Turków cypryjskich (poprzednio 378 270). Ponadto 963 292 obywateli UE (spoza Cypru) oraz obywateli państw trzecich przekroczyło linię w obu kierunkach.

W 2025 r. liczba policjantów z Republiki Cypryjskiej pracujących na przejściach granicznych wzrosła do 108 (w porównaniu ze 107 w 2024 r.).

Dane zgromadzone w 2025 r. przez turecką wspólnotę cypryjską wskazują na spadek liczby przekroczeń przez Greków cypryjskich do 2 341 029 (poprzednio: 2 767 805) oraz przez pojazdy Greków cypryjskich do 1 340 713 (poprzednio: 1 579 058) z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru. Dane te wskazują na wzrost liczby przekroczeń linii przez Turków cypryjskich do 3 152 743 (poprzednio: 2 933 833) oraz przez pojazdy Turków cypryjskich do 1 395 796 (poprzednio: 1 280 653) w przeciwnym kierunku. Z przedstawionych statystyk wynika, że w 2025 r. z obszarów kontrolowanych przez rząd na tereny północnej części Cypru linię przekroczyło 1 960 545 obywateli Unii (spoza Cypru) oraz obywateli państw trzecich (poprzednio 2 004 017).

Ze zgłoszonych informacji wynikało, że wysokie ceny i inflacja w społeczności Turków cypryjskich zniechęcała Greków cypryjskich do przekraczania zielonej linii w celu robienia prywatnych zakupów i jednocześnie zachęcała Turków cypryjskich do przekraczania linii w przeciwnym kierunku.

Na przejściu granicznym Agios Dhometios w dalszym ciągu notowano długie kolejki. Władze Republiki Cypryjskiej poinformowały, że aby ułatwić przekraczanie granicy, zaangażowano dodatkowe zasoby ludzkie. W grudniu 2025 r. rozpoczęto prace finansowane w ramach programu pomocy dla społeczności Turków cypryjskich, aby zwiększyć liczbę pasów ruchu na tym przejściu granicznym.

Władze Republiki Cypryjskiej nadal nie zezwalały jednak autobusom należącym do Turków cypryjskich i przewożącym obywateli UE na przejechanie na obszary kontrolowane przez rząd, chyba że posiadali oni dokumenty w pełni zgodne ze unijnym dorobkiem prawnym, wydane przez Republikę Cypryjską. Jak wspomniano w poprzednich latach, władze Republiki Cypryjskiej zwróciły uwagę, że wprowadziły rozwiązania ułatwiające procedurę uzyskiwania świadectw zdatności do ruchu drogowego, zezwoleń i zawodowych praw jazdy przez Turków cypryjskich; stosowne dokumenty wydawane są bezpłatnie po złożeniu wniosków (przetłumaczonych na język turecki).

Republika Cypryjska powinna nadal zapewniać przekraczanie granicy przez osoby zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 866/2004.

Kontynuowano wdrażanie 14 środków budowy zaufania ogłoszonych w 2024 r. przez prezydenta Christodoulidesa. Szczególnie istotne było poszerzenie przejścia granicznego w Agios Dhometios i zwiększenie liczby pracujących na nim osób.

Siły Pokojowe Organizacji Narodów Zjednoczonych na Cyprze w dalszym ciągu ułatwiały obu

społecznościom praktykowanie obrządków religijnych przez zieloną linię⁴.

1.2 Migracja nieuregulowana przez zieloną linię i azyl

Dane Republiki Cypryjskiej za 2025 r. wskazują na spadek liczby migrantów, którzy w sposób nieuregulowany przekroczyli linię z obszarów, na których rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje faktycznej kontroli, na obszary kontrolowane przez rząd. W 2025 r. w ten sposób linię przekroczyło 2 433 migrantów o nieuregulowanym statusie; równoważne dane za lata 2024, 2023 i 2022 wynoszą 3 319, 6 793 i 16 627. Pomimo pozytywnej tendencji migracja nieuregulowana przez zieloną linię pozostaje poważnym problemem wymagającym stałej uwagi.

Komisja powtarza, że chociaż rozporządzenie w sprawie zielonej linii przewiduje kontrolę wszystkich osób przekraczających zieloną linię, migranci, którzy w sposób nieuregulowany przekroczyli linię, powinni mieć dostęp do mechanizmów umożliwiających im ubieganie się o ochronę międzynarodową, jeżeli wyrażą takie życzenie.

Turecka wspólnota cypryjska zwróciła uwagę, że w północnej części Cypru podejmowane są starania, aby zapobiegać migracji nieuregulowanej. W 2025 r. 5 230 osobom⁵ uniemożliwiono przedostanie się na tereny niepodlegające kontroli rządu cypryjskiego, a 1 754 osób⁶ zatrzymanych w północnej części Cypru zostało deportowanych.

Przedstawiciele obu społeczności spotkali się w ramach dwustronnej komisji technicznej ds. przestępczości i spraw karnych pod auspicjami ONZ, która służyła jako kanał wymiany informacji na temat przestępczości i spraw policyjnych. Jako rozszerzenie działalności wspomnianego komitetu obie społeczności nadal stosowały dwa tzw. obszary wspólnej komunikacji („Joint Communications Room”) w Nikozji i w miejscowości Pila, które stanowią forum wymiany informacji w sprawach karnych⁷.

W ocenie policji Republiki Cypryjskiej współpraca z innymi właściwymi jednostkami rządowymi Republiki Cypryjskiej oraz administracją wschodniej strefy suwerennej przebiega bardzo dobrze.

Wschodnia strefa suwerenna

W 2025 r. zmalała migracja nieuregulowana przez teren wschodniej strefy suwerennej z obszarów Cypru niepodlegających kontroli rządu. W 2025 r. zatrzymano 33 migrantów, którzy przekroczyli linię w sposób nieuregulowany⁸. Na przekroczenie zielonej linii nie zezwolono 4 609 osobom, wśród których najliczniejszą grupę stanowili obywatele Izraela (843), a w dalszej kolejności obywatele Rosji (735), Ukrainy (505) i Turcji (505). Zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Protokołu dotyczącego stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa na Cyprze załączonego do Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej władze wschodniej strefy suwerennej odmówiły zezwolenia na przekroczenie linii cudzoziemcom, którzy przybyli przez północną część Cypru⁹. Osoby te zostały skierowane na przejścia graniczne poza obszarem wschodniej strefy suwerennej celem poddania ich kontroli

4 Sprawozdanie Sekretarza Generalnego ONZ w sprawie Sił Pokojowych ONZ na Cyprze [S/2026/8] z dnia 5 stycznia 2026 r., pkt 28.

5 Obywatele według państw: Iran: 753; Pakistan: 732; Irak: 516; Turcja: 485; Somalia: 322; inne: 2 422.

6 Obywatele według państw: Turcja: 423; Nigeria: 385; Bangladesz: 198; Syria: 160; Pakistan: 133; inne: 455.

7 Sprawozdanie Sekretarza Generalnego ONZ w sprawie Sił Pokojowych ONZ na Cyprze [S/2026/8] z dnia 5 stycznia 2026 r., pkt 20.

8 Wszyscy 33 migranci o nieuregulowanym statusie zatrzymani we wschodniej strefie suwerennej złożyli wnioski o azyl i zostali przekazani władzom Republiki Cypryjskiej.

9 Obywatele państw trzecich (niebędący obywatelami Zjednoczonego Królestwa) mogą przekraczać granicę tylko wtedy, gdy są zaangażowani w działalność związaną z obronnością lub są członkami rodziny osoby, która jest zaangażowana w taką działalność.

zgodnie z wymogami dotyczącymi wjazdu na teren Republiki Cypryjskiej.

Funkcjonariusze strefy suwerennej określili swoją współpracę z Republiką Cypryjską jako bardzo dobrą.

Aby zapobiegać migracji nieuregulowanej w oddaleniu od przejść granicznych, policja strefy suwerennej prowadziła patrole w oparciu o ocenę ryzyka i dane wywiadowcze. Oprócz nich tereny patrolowane były przez Wydział Celny strefy suwerennej oraz personel wojskowy.

Cztery „niedozwolone przejścia graniczne” znajdujące się w wiosce Pergamos lub w jej pobliżu, z których korzystają lokalni mieszkańcy i rolnicy, są szczególnie trudne do kontrolowania. Jak wspomniano w poprzednich sprawozdaniach, te „niedozwolone przejścia graniczne” wciąż budzą zaniepokojenie, a zatem należy znaleźć właściwe rozwiązanie tej kwestii zgodnie z art. 7 Protokołu. W okresie sprawozdawczym władze wschodniej strefy suwerennej przeprowadziły spontaniczne kontrole osób korzystających z dróg prowadzących do tych przejść granicznych.

2. RUCH TOWAROWY

2.1. Wartość wymiany handlowej

Na podstawie art. 4 rozporządzenia w sprawie zielonej linii towary mogą być wprowadzane na obszary kontrolowane przez rząd z obszarów niekontrolowanych przez rząd, pod warunkiem że towary te spełniają kryteria określone w tym artykule¹⁰ i towarzyszą im dokumenty wystawione przez Izbę Handlową Turków Cypryjskich. Zgodnie z art. 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1480/2004¹¹ Izba Handlowa Turków Cypryjskich oraz władze Republiki Cypryjskiej co miesiąc przekazywały dane dotyczące rodzaju, ilości oraz wartości towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące.

Według danych statystycznych przedstawionych przez Republikę Cypryjską łączna wartość wymiany handlowej obejmującej towary, które faktycznie przewieziono przez linię i dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, spadła w 2025 r. o 5,3 %, do kwoty 14 430 669 EUR (poprzednio: 15 238 221 EUR).

Według danych statystycznych przedstawionych przez Izbę Handlową Turków Cypryjskich łączna wartość towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, wyniosła 15 866 752 EUR (poprzednio 18 222 590 EUR). W porównaniu z rokiem 2024 oznacza to spadek ogólnej wartości towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, o 12,9 %.

Przepływ handlowy z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru nie jest regulowany rozporządzeniem w sprawie zielonej linii. Zachęca się jednak do niego ze względów gospodarczych, ponieważ przyczynia się do budowania relacji i zaufania między obiema społecznościami. Według danych Cypryjskiej Izby Handlowo-Przemysłowej w 2025 r. przepływ ten zwiększył się o około 13,5 %, z 1 314 705 EUR w 2024 r. do 1 491 582 EUR w 2025 r. Przepływ handlowy z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru stanowił 10,3 % wymiany handlowej prowadzonej w przeciwnym kierunku (w 2024 r. odsetek ten wynosił 8,6 %).

Turecka wspólnota cypryjska nadal stosowała system handlu, który stanowi ogólnie lustrzane odbicie warunków przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie zielonej linii. Ponadto większość towarów może przepływać w celach handlowych z obszarów kontrolowanych przez

10 Art. 4 ust. 1 stanowi, że towary muszą być w całości uzyskane na obszarach, na których rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje faktycznej kontroli, lub zostały poddane ostatniej, istotnej, ekonomicznie uzasadnionej obróbce lub przetworzeniu w wyposażonym w tym celu zakładzie na obszarach, na których rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje faktycznej kontroli.

11 Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1480/2004 z dnia 10 sierpnia 2004 r. (Dz.U. L 272 z 20.8.2004, s. 3).

rząd do północnej części Cypru jedynie po wydaniu „zezwolenia przywozowego” i nałożeniu „podatku od wartości dodanej”, mimo że nałożono go już na obszarach kontrolowanych przez rząd. System ten zniechęca do handlu między obiema społecznościami; na przykład w okresie sprawozdawczym grzyby nie mogły być przedmiotem wymiany handlowej w kierunku obszarów niekontrolowanych przez rząd z obszarów kontrolowanych.

2.2 Rodzaj towarów

W 2025 r. charakter sprzedawanych produktów pozostał zasadniczo stabilny i nie wprowadzono żadnych nowych produktów. Najczęściej sprzedawanymi towarami pozostały materiały budowlane, a następnie meble, tworzywa sztuczne, złom i odpady. Odnotowano znaczny spadek wymiany handlowej owocami i warzywami; w szczególności nie prowadzono handlu ziemniakami.

2.3. Nieprawidłowości

Republika Cypryjska zwróciła uwagę Komisji na dwa przypadki nieprawidłowości, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym.

W dniu 5 lutego odrzucono partię zlewozmywaków, a 30 maja odrzucono partię farb emulsyjnych. Oba przypadki odrzucenia wynikały z nieprawidłowych świadectw charakterystyki.

2.4. Przeszkody i utrudnienia w przepływie towarów

Nadal istniały bariery w handlu przez linię, co jest jedną z przyczyn obecnego niskiego poziomu handlu. W okresie sprawozdawczym przepływ handlowy przez zieloną linię spadł głównie ze względu na wzrost cen na obszarach niekontrolowanych przez rząd oraz ograniczenia, z jakimi zmagają się przedsiębiorstwa w sektorze wyrobów budowlanych. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Republiki Cypryjskiej kontynuowało działania w zakresie nadzoru rynku. Ograniczone możliwości kadrowe doprowadziły jednak do pewnych opóźnień. Współpraca ta stanowi część nieustannych wysiłków Komisji na rzecz wykorzystania pełnego potencjału wymiany handlowej przez zieloną linię.

Jak wspomniano w poprzednich sprawozdaniach¹², nadal nie rozwiązano kwestii przekraczania linii przez pojazdy użytkowe należące do Turków cypryjskich na obszary kontrolowane przez rząd; aktualnie żadne pojazdy użytkowe o wadze powyżej 7,5 tony należące do Turków cypryjskich nie mogą przekraczać zielonej linii, chyba że ci ostatni posiadają dokumenty w pełni zgodne z dorobkiem prawnym UE, wydane przez Republikę Cypryjską. Jak wspomniano w poprzednich latach, władze Republiki Cypryjskiej poinformowały Komisję, że wprowadziły środki ułatwiające spełnienie niektórych wymogów, na przykład uzyskanie świadectw zdatości do ruchu drogowego, zezwoleń i zawodowych praw jazdy przez Turków cypryjskich. Rozwiązanie tego problemu znacznie przyczyniłoby się do podniesienia poziomu wymiany handlowej, gdyż ułatwiłoby przewóz towarów. Wzmocniłoby też kontakty między cypryjskimi podmiotami gospodarczymi, a tym samym ułatwiło wzrost wzajemnego zaufania między obiema społecznościami. Komisja będzie nadal podejmować rozmowy z władzami Republiki Cypryjskiej i turecką wspólnotą cypryjską, aby znaleźć rozwiązanie tego problemu.

W okresie sprawozdawczym nie poczyniono postępów w zakresie przemieszczania przez linię przetworzonych produktów spożywczych nie pochodzących od zwierząt. Nie prowadzono handlu przetworzoną żywnością nie pochodzącą od zwierząt. Komisja i Republika Cypryjska

12 Zob. np. dziewiąte, dziesiąte, jedenaste, dwunaste, trzynaste, czternaste, piętnaste, szesnaste, siedemnaste, osiemnaste, dziewiętnaste, dwudzieste i dwudzieste pierwsze roczne sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 oraz skutków jego stosowania.

kontynuowały konstruktywny dialog na temat umożliwienia wymiany handlowej w przypadku większej liczby rodzajów przetworzonej żywności nie pochodzącej od zwierząt. W okresie sprawozdawczym materiały mające kontakt z żywnością (torby plastikowe na pieczywo) nadal były przedmiotem wymiany handlowej przez zieloną linię i, według danych Izby Handlowej Turków Cypryjskich, w 2025 r. były dziesiątym najczęściej sprzedawanym produktem.

Podobnie jak w poprzednich latach niektórzy Turcy cypryjscy zajmujący się handlem nadal zgłaszali trudności z zaopatrywaniem sklepów w swoje produkty i reklamowaniem tych produktów oraz usług na obszarach kontrolowanych przez rząd, co utrudnia wymianę handlową. Ponadto przedsiębiorcy z obu społeczności, którzy próbują rozpocząć współpracę ze wspólnotą po drugiej stronie linii, napotykają szereg problemów administracyjnych.

Niemożność przekazywania środków między bankami na obszarach kontrolowanych przez rząd a bankami na obszarach, na których rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje skutecznej kontroli, w dalszym ciągu utrudniała wymianę handlową przez zieloną linię. W 2023 r. Bank Centralny Cypru przesłał wszystkim instytucjom kredytowym pismo okólne, w którym wyjaśniono, że Turcy cypryjscy posiadający paszporty lub dowody tożsamości Republiki Cypryjskiej są uprawnieni do otwarcia podstawowego rachunku płatniczego, pod warunkiem, że spełnione są wszystkie inne wymogi należytej staranności związane z identyfikacją klienta. Turcy cypryjscy nadal zgłaszali trudności przy próbach otwierania rachunków w bankach komercyjnych i niewielu z nich było w stanie otworzyć takie rachunki. Co więcej, przedsiębiorstwa Turków cypryjskich nie mogły otwierać rachunków bankowych na obszarach kontrolowanych przez rząd. Komisja będzie nadal prowadziła rozmowy z władzami Republiki Cypryjskiej i odpowiednimi zainteresowanymi stronami, aby znaleźć rozwiązanie tego problemu.

Ograniczenia nałożone przez Bank Centralny Turcji na tureckie banki komercyjne współpracujące z bankami komercyjnymi w Republice Cypryjskiej stanowią przeszkodę, która jeszcze bardziej komplikuje tę kwestię.

2.5. Przemysł towarów

Przemysł towarów nadal ma miejsce, co świadczy o trudności, jaką sprawia kontrolowanie nielegalnego przekraczania linii.

W 2025 r. Republika Cypryjska dokonała zajęcia towarów w 2 870 przypadkach (poprzednio 3 170), co stanowi spadek o 9,5 %. W porównaniu z poprzednimi latami odnotowano spadek w przemyśle produktów pochodzenia zwierzęcego i przetworów mlecznych oraz wzrost w przemyśle innych produktów rolnych. Nastąpił spadek ilości skonfiskowanych przez Republikę Cypryjską na zielonej linii papierosów i tytoniu przeznaczonych do samodzielnego skręcania papierosów: 721 024 papierosów i 198 710 g tytoniu do samodzielnego skręcania papierosów (poprzednio 727 362 papierosów i 235 989 g). Ponadto skonfiskowano również 232 136 wkładów do papierosów elektronicznych i 267 386 g tytoniu do fajek wodnych. Spadła liczba przypadków przemytu alkoholu, zaś liczba przypadków przemytu towarów naruszających prawa własności intelektualnej znacznie spadła. Inne skonfiskowane produkty to samochody, paliwo, narkotyki, leki i pestycydy. W sądzie rejonowym wszczęto 35 postępowań dotyczących przemytu. W przypadkach przemytu niewielkich ilości papierosów zazwyczaj nakładane były kary administracyjne, a papierosy podlegały konfiskacie.

W 2025 r. władze na obszarze wschodniej strefy suwerennej odnotowały spadek liczby przypadków konfiskaty przemycanych towarów na terenie wschodniej strefy suwerennej; było ich 661 w porównaniu ze 997 w 2024 r.

Jeżeli chodzi o tradycyjne dostawy dla społeczności Turków cypryjskich z miejscowości Pila, usytuowanej w strefie buforowej (art. 4 ust. 10 rozporządzenia w sprawie zielonej linii),

administracja wschodniej strefy suwerennej kontrolowała i rejestrowała ilość przekazywanych materiałów budowlanych, ryb, papierosów itp.

2.6. Ułatwianie handlu

Komisja nadal dążyła do znalezienia sposobów na wzmożenie wymiany handlowej przez linię.

W okresie sprawozdawczym Komisja kontynuowała rozmowy z władzami Republiki Cypryjskiej. Komisja przeprowadziła również rozmowy z Izbą Handlową Turków Cypryjskich na temat handlu przez zieloną linię.

Komisja nadal zapewniała pomoc techniczną i projektową rolnikom i mleczarniom z tureckiej społeczności cypryjskiej w celu umożliwienia im spełnienia wymogów dotyczących rejestracji pod chronioną nazwą pochodzenia (ChNP) sera Halloumi/Hellim produkowanego w północnej części Cypru. Bureau Veritas, które zostało wyznaczone we wrześniu 2021 r. jako organ delegowany odpowiedzialny za przeprowadzanie kontroli ChNP na całej wyspie, kontynuowało prace kontrolne. Nieformalna grupa robocza Komisji ds. sera Halloumi/Hellim spotkała się 29 stycznia, 11 czerwca i 26 września 2025 r. Protokoły z posiedzeń grupy roboczej są opublikowane na stronie: [Rozporządzenie w sprawie zielonej linii – Komisja Europejska](#).

W świetle sprawozdania niezależnego eksperta Komisja zezwoliła na handel miodem przez zieloną linię. Nie doszło jednak do niego; wynikało to z wysokiej ceny miodu Turków cypryjskich.

W 2025 r. Komisja nadal wysyłała ekspertów z państw członkowskich UE za pośrednictwem instrumentu TAIEX, aby zapewnić wsparcie dla handlu przez zieloną linię, zgodnie z mandatem określonym w rozporządzeniu w sprawie zielonej linii. Eksperti TAIEX prowadzili systematyczne inspekcje fitosanitarne owoców i warzyw (zwłaszcza ziemniaków), pobierali próbki miodu do analizy i przedstawiali regularnie aktualizowany wykaz statków rybackich, których połów może być przedmiotem wymiany handlowej przez zieloną linię.

Unijny punkt kompleksowej obsługi współpracuje z Cypryjską Izbą Handlowo-Przemysłową i Izbą Handlową Turków Cypryjskich, niezmiennie udostępniając informacje i pomoc techniczną przedsiębiorstwom i osobom fizycznym zainteresowanym handlem przez zieloną linię, a także informując o handlu przez zieloną linię i umożliwiając nawiązywanie kontaktów przez producentów i handlowców.

Niektórzy Turcy cypryjscy zajmujący się wysyłką świeżych ryb nadal zgłaszali problemy dotyczące przeprowadzania inspekcji weterynaryjnych świeżych ryb na przejściu granicznym w Agios Dhometios w ustalonym terminie. Republika Cypryjska wyraziła poważne obawy co do charakteru niektórych partii świeżych ryb. Komisja analizuje te zgłoszenia.

Komisja zachęca podmioty gospodarcze do korzystania z możliwości rynkowych i z zadowoleniem przyjmuje starania podejmowane przez Cypryjską Izbę Handlowo-Przemysłową i Izbę Handlową Turków Cypryjskich.

2.7. Towary Unii wwożone ponownie na obszary znajdujące się pod faktyczną kontrolą rządu Republiki Cypryjskiej po przewiezieniu ich przez obszary nieobjęte taką kontrolą.

Władze Republiki Cypryjskiej poinformowały, że 1 262 towarów zostało wycofanych na obszary kontrolowane przez rząd po przewiezieniu ich przez obszary niepodlegające kontroli rządu.

3. WNIOSKI

W 2025 r. odnotowano wzrost liczby przypadków przekroczenia granicy przez Greków cypryjskich, Turków cypryjskich, obywateli UE (innych niż Cypryjczycy) i obywateli państw trzecich.

Liczba osób nielegalnie przekraczających linię spadła w 2025 r., co stanowi kontynuację tendencji spadkowej obserwowanej w ostatnich latach. Niemniej jednak nielegalna migracja przez zieloną linię nadal wymaga szczególnej czujności. Istnieje potrzeba przydzielenia wystarczających zasobów na kontrolę osób i działania nadzorcze na linii.

W 2025 r. wartość wymiany handlowej przez zieloną linię spadła o 5,3 %, z 15 238 221 EUR w 2024 r. do 14 430 669 EUR w 2025 r. Wartość towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, spadła o 12,9 %, z 18 222 590 EUR do 15 866 752 EUR. Najczęściej sprzedawanymi towarami pozostały materiały budowlane, a następnie meble, tworzywa sztuczne, złom i odpady.

Cypryjska Izba Handlowo-Przemysłowa oraz Izba Handlowa Turków Cypryjskich kontynuowały współpracę w celu zapewnienia korzyści gospodarczych obu społecznościom.

Republika Cypryjska nadal zezwalała na przekraczanie linii przez pojazdy użytkowe ważące powyżej 7,5 tony należące do Turków cypryjskich, jeżeli zachowana była zgodność z przepisami. Władze Republiki Cypryjskiej zwróciły uwagę, że wprowadziły ustalenia ułatwiające procedurę uzyskiwania świadectw zdatności do ruchu drogowego, zezwoleń i zawodowych praw jazdy przez Turków cypryjskich. Komisja będzie nadal podejmować rozmowy z władzami Republiki Cypryjskiej, aby pomóc w znalezieniu rozwiązania tego problemu.

W okresie sprawozdawczym nie zezwolono na handel przez zieloną linię żadnymi dodatkowymi rodzajami przetworzonej żywności nie pochodzącej od zwierząt. Komisja będzie kontynuować dialog z Republiką Cypryjską, aby umożliwić obrót przez zieloną linię wszystkimi rodzajami przetworzonej żywności nie pochodzącej od zwierząt.

Komisja uważa, ogólnie rzecz biorąc, że wymiana handlowa przez zieloną linię ma potencjał wzrostu. Usunięcie barier w handlu wymienionych w niniejszym sprawozdaniu przyczyniłoby się do tego wzrostu i Komisja z zadowoleniem przyjmuje wszelkie pozytywne zmiany w tym kierunku. Komisja ma nadzieję, że działania obu izb na rzecz poprawy kontaktów między tymi dwoma środowiskami biznesowymi doprowadzą do zacieśnienia powiązań gospodarczych.

W tym kontekście Komisja nadal liczy na dobrą współpracę z Republiką Cypryjską i wschodnią strefą suwerenną w celu skutecznego wprowadzenia w życie rozporządzenia w sprawie zielonej linii. Komisja będzie w dalszym ciągu nadzorowała wykonanie przepisów przedmiotowego rozporządzenia.